

VIORICA COLPACCI

Profil: Ionel Cristescu, zugrav de subțire

Ionel Cristescu, zugrav de subțire, artist cu o bogată activitate profesională în domeniul artei murale religioase, s-a născut în Comuna Padina, județul Buzău, la 8 Ianuarie 1970.

A absolvit Facultatea de Teologie din București (2009) și Facultatea de Arte a Universității Ovidius din Constanța (2009) de unde deține și diploma de Master (2013). Din anul 1995 până în prezent a lucrat în cadrul secției de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române, parcurgând treptele de la ucenic, la pictor stagiar, la zugrav bisericesc cunoscut și apreciat.

Colaborarea cu Ionel Cristescu m-a făcut să reflectez asupra vocației de pictor religios și implicațiile ei în viața artistului.

Îmi vin în minte câteva nume celebre: Andrei Rublev, Sofronie Saharov, Pârvu Mutu, Arsenie Boca, pictori care la începutul drumului lor au făcut studii superioare de artă și au creat o artă inspirată de contemplarea creației divine. Urmând unei chemări interioare au devenit pictori bisericești, ca mai apoi, să lase lumea perceptibilă a realității materiale, pentru cea invizibilă, a realității spirituale, îmbrăcând haina monahală. Întâlnirea cu SACRUL, a transformat întreaga lor ființă chemată la sfințenie.

În căutarea lui Dumnezeu ei au trecut, asemenea călugărilor isihăștri, de la simpla contemplare a creației divine la contemplarea lui Dumnezeu prin descifrarea rațiunilor lumii create, și în cele din urmă la contemplarea directă a lui Dumnezeu, și vederii luminii divine, prin puterea harului, și îndumnezeire. Lumina divină, lumina Mântuitorului, lumina necreată care s-a arătat pe Muntele Tabor ucenicilor, este lumina pe care călugării isihăștri au văzut-o prin har, la capătul nevoițelor și al îndumnezeirii lor.

„Eu sunt lumina lumii”, spune Mântuitorul.

A-L reprezenta pe Dumnezeu ca lumină, este o temă majoră, însărcinarea și mesajul pe care pictorul, slujitor al lui Dumnezeu, trebuie să îl transmită. În imaginile ce ilustrează Sfânta Evanghelie el trebuie să folosească, după modelul biblic, cele văzute, pentru a arăta cele nevăzute, fiind chemat să picteze nu numai sfinții, ci sfințenia însăși. De aceea tradiția spune că pictorul religios, „scriitor de icoane”, cum se numea în vechime, are o „însărcinare cerească dată de Dumnezeu” (Dionisie din Furna).

Artistul religios trăiește într-o lume a simbolurilor, a unor imagini cu profundă semnificație teologică, într-o lume a sinergiei între creația sa și voința divină. El trebuie să urmeze anumite canoane, stabilite încă de la începutul artei bizantine pe teme teologice și care adunate în erminiile artei religioase, s-au transmis de-a lungul istoriei și dau unitate artei ortodoxe.

Marii teologi și filozofi ai lumii creștine subliniază frumusețea creației divine și definesc frumosul ca o trăsătură transcendentă. După cum spune Dionisie Areopagitul, Frumosul este unul din numele lui Dumnezeu.

Părinții filocalici au vorbit despre structura universului creat ca fiind un univers frumos, logic, supus ordinii, dirijat și structurat de număr, măsură și armonie.

Aceste concepții despre univers, revelate, au stat și la baza esteticii artei religioase bizantine, bazate pe principiile frumosului transcendent.

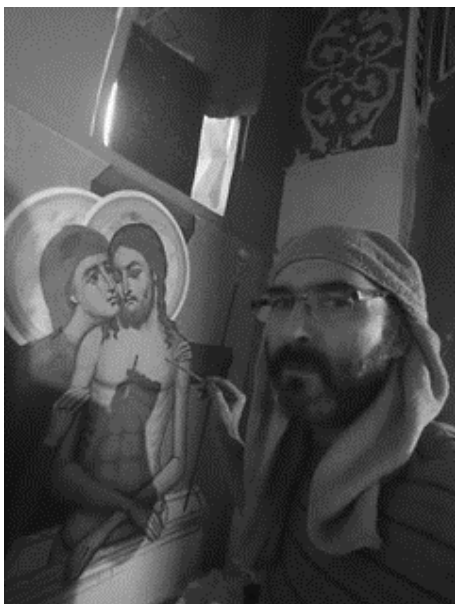
Iconograful folosește un limbaj al simbolurilor, al imaginilor iconice în compoziții abstractizate, bazate pe număr, măsură și geometrie sacră. Evenimentele pictate nu sunt numai evenimente istorice, ele sunt mistere prezente *aici-și-acum* nesupuse trecerii timpului istoric. Spațiul reprezentat este un spațiu sacru. Timpul, este timpul prezent, un timp liturgic în care totul se petrece *aici-și-acum* , timpul celebrării Euharistiei.

Deși urmărește canoanele, el nu este o mașină de copiat imagini. În procesul creației, pictorul își imaginează și trăiește scena biblică, o trăire directă, personală. Aceasta îl plasează într-un timp sacru după cum spațiul, atât cel fizic cât și cel reprezentat este un spațiu sacru. Această participare, este o participare în divin.

În epoca în care trăim în care viața a fost desacralizată, în care însăși existența sacralului este de multe ori pusă la îndoială, prezența unor artiști ca Ionel Cristescu, dedicat cu evlavie și smerenie slujirii lui Dumnezeu, este o binecuvântare, și un model.

În picturile sale de o remarcabilă frumusețe cât și în modul său de viață transpare formația sa teologică și, îndrăznesc a spune, ceva din dialogul pe care îl are acolo sus pe schelă, cu Pantocratorul - Domnul și stăpânul vieții.

Am făcut această incursiune succintă în universul artiștilor slujitori ai lui Dumnezeu, pentru a înțelege mai bine viața lor interioară care nu de puține ori este privită cu dezinteres. Imaginile alăturate acestei prezentări vorbesc pentru ele însele, mult mai elocvent, despre opera acestui „zugrav de subțire”, cum se numea pe vremea lui Pârvu Mutu pictorul bisericesc.

Iisus, Mântuitorul, icoană de Ionel Cristescu

Fecioara cu Pruncul, icoană de Ionel Cristescu